

BALKAN
MONITORING
PUBLIC
FINANCES

www.wings-of-hope.ba

FONDACIJA
Krila nade
SARAJEVO

Održivost javnog duga i poreskog sistema u Bosni i Hercegovini postaje upitan

Sarajevo, 22. oktobar 2018 – Danas je u sklopu projekta „OCD kao ravnopravni partneri u nadgledanju javnih finansija“ održana radionica „Javni dug i poreski sistem u Bosni i Hercegovini“. U isto vrijeme je ovo je bila prilika da se diskutira sa predstavnicima ministarstva finansija BiH, poreske uprave i organizacija civilnog društva iz Bosne i Hercegovina kako da se riješe neodržive razine javnog duga u BiH i da li je moguće da se umanju porezna nejednakost u BiH.

Analiza o javnom dugu je pokazala da postoji velika potreba da se uvedu mehanizmi koji bi organizacijama civilnog društva i građanima omogućili da sistemski sudjeluju u nadgledanju javnih finansije, sve od potrošnje budžeta pa do njihovih analiza i analiza poreskih politika. Ako se omogući građanima da učestvuju u pitanjima koja ih se direktno tiču, može se uticati na veću transparentnost i odgovornost u javnim finansijama. Postoji potreba da se pravno ozakone mehanizmi za nezavisno i javno uključivanje u reviziju duga, odnosno da postoji **građanska revizija duga**. Također je bitno naglasiti da je neophodno da godišnju reviziju duga obavljaju nezavisni revizori, dok građani trebaju biti informisani od Državnog ureda za reviziju o fiskalnom učinku Vlade, državnih institucija i o radu samog ureda za reviziju.

Andreja Živković, jedan od autora analize o poreskom sistemu smatra da bez obzira na reforme koje su se desile u našem poreskom sistemu, on je i dalje baziran na oporezivanju konzumacije a ne bogatstvu. Dok su građani koji imaju prosječna primanja preopterećeni, korporacije plaćaju jednu od najmanjih stopa u Evropi. Sa tako uskom bazom za poreze, teško je finansirati javne servise ili pokrenuti investicije. Porezna nejednakost je direktno povezana i sa dugom.

Mi zagovaramo da se uvede progresivni sistem poreza koji bi se bazirao na platežnoj mogućnosti građana. Zalažemo se također i za jače mjere protiv sive ekonomije, koja i dalje ostaje veliki problem Bosne Hercegovine, tokom radionice **predstavnicu poreske uprave FBiH** je naglasila da je postojao porast od 8% naplate starih dugovanja u 2017 i sve je to bazirano na dobrovoljnom prijavljivanju poreza. Također je naglašeno da niko u ovoj državi nema podatak koliki je iznos sive ekonomije u našem BDPu. Fokus porezne uprave uvijek treba da bude da informiše građane ne da ih sancioniše. Treba istaći da su građani preopterećeni, da su izloženi velikim izdacima, porezna poduzima neke akcije, ali one jednostavno ne dovode do rasterećenja.

**BALKAN
MONITORING
PUBLIC
FINANCES**

www.wings-of-hope.ba

FONDACIJA
Krila nade
SARAJEVO

U Bosni i Hercegovini porez na doprinose u regionu je najniži, ali je problematično što su plate niske, dok su doprinosi na plate najveći. Greška je što eksperti iz ministarstava, iako su zaposleni na bazi svojih ekspertiza u tim ministarstvima nisu uključeni u izradu zakona iako postoji volja sa njihove strane. Veliki problem je i dalje što u našem platnom prometu postoji veliki iznos gotovine, smatra se da oko 25% ukupnih plaćanja poslodavaca je u gotovini te na taj način poslodavci sebe rasterećuju poreza, ali te informacije su puka nagađanja. Institucije su svjesne da se poslodavcima često više isplati da ne plaćaju poreze, već da periodično plate kaznu. Zato je važno da se krene sa većom edukacijom poslodavaca kako ne bi sve ostalo na sankcionisanju.

Više informacija: Emina Hasanagić, emina.hasanagic@wings-of-hope.ba; +38762772168

